

חדר

כך נקרא המקום בו גרו ההורים, ואליו הלכו הילדים בשעות אחה"צ. ("אני הולך לחדר".)



חדר האוכל

חדר האוכל מוקם מראשית ימי הקיבוץ במרכז המחנה. בחדר האוכל אכלו חברי הקיבוץ את כל הארוחות, בוקה, צהרים, ארוחת ארבע וארוחת ערב בכל ימות השבוע כולל שבת. בנוסף שימש חדר האוכל מקום התכנסות מרכזי לכל הפעילויות החברתיות: שיחות קיבוץ, חגים, חתונות וכו'. מיקומו במרכז הקיבוץ ביטא את החשיבות שנתנו לו החברים כמקום מרכזי בחייהם.



חדר לחם

חדר קטן בצמוד לחדר האוכל, בו הוצבה מכונה חשמלית לפריסת לחם. לצידה עמד ארון ובו ככרות לחם. החברים שרצו לקחת לחם לבתיהם, פרסו בעצמם את ככרות הלחם ולקחו את הדרוש להם. בסמוך למכונת הלחם עמד מיכל מלא עם חלב. ממיכל זה לקחו החברים חלב לבתיהם, בקנקני מתכת קטנים, הכל ללא תשלום.





חדר קריאה

חדר הקריאה הראשון היה בחלקו המזרחי של חדר האוכל, ה"חצר". כאשר גדלה האוכלוסייה, והיה צורך להשתמש באופן קבוע גם בחלקו השני של חדר האוכל, עבר חדר הקריאה לצרף מגורים, ששופץ והותאם לתפקידו החדש. (המבנה קיים עד היום ונמצא ממזרח לגן דקל). החברים היו מגיעים לחדר הקריאה כדי לעיין בעיתונות היומית ובמגוון שבועונים, ירחונים ומגזינים, שנמצאו במקום. במהלך השנים, כאשר חולק עיתון לכל חבר, עבר חדר הקריאה לחדר קטן, צמוד למועדון לחבר, והחברים שבאו לישיבות ואירועים שונים היו נוהגים להיכנס ולעיין בחוברות השונות, שהיו מרכזות במקום. הצרף, ששימש את חדר הקריאה הראשון, שופץ ושימש מספר שנים כביתן לאומנות. (ע"ע ביתן לאומנות) היום הוא משמש משרד ומוחסן.





חומה ומגדל

חומה ומגדל הייתה שיטת התיישבות בארץ ישראל לפני קום המדינה בין השנים 1937-1939.

צורת התיישבות זונועדה לתת מענה בטחוני למתיישבים החדשים בתקופת "המרד הערבי": כפר מנחם הוקם כישוב חומה ומגדל ב- 28.7.1937, על ידי חברי ארגון מנחם. המתיישבים הראשונים עזבו את המקום, עברו להקים את כפר ורבורג והישוב נעזב. ב - 6.12.1939 לקראת טקס הנחת אבן הפינה ליישוב הקבע של כפר מנחם הגיעו למקום המתיישבים הראשונים של כפר מנחם (אמריקה כרית). חברי הקיבוץ חיו באתר חומה ומגדל עד שהושלמה הכנת התשתית למגורי הקבע ואז עברו יחד עם הילדים ושאר החברים שנשארו בהדר (ע"ע הדר), ליישוב הקבע על הגבעה, בה נמצא היום הקיבוץ.

חומה ומגדל הייתה צורת בניה בה הוקף כל המחנה (מבני מגורים מבני משק וכו') בחומה. במרכז המחנה ניצב מגדל תצפית עם פרוז'קטור, שהאיר את הסביבה ובשתיים מפינותיו היו עמדות שמירה. דגם זה היה אמור להגן על התושבים מפורעים. במקום הייתה באר מים, באר א', שסיפקה מי שתייה לחברים. היום פועלת במקום משחטת עופות - עוף הכפר.

בשנים 8-1987 הוקם בתחום מוזיאון השפלה, האתר המשוחזר של חומה ומגדל. עיקר הכוונה הייתה לחשוף בפני תלמידים את צורת ההתיישבות של חומה ומגדל. בשער השחזור הוצבו שני פסלי בטון, המסקל והזורע, מעשה ידיו של נחקה חומבק. פסלים אלה סימלו את חזונו של המתיישבים הצעירים והוצבו במקור בשער הכניסה לקיבוץ (צומת "הראל" של היום). מאוחר יותר הועברו לאתר השחזור של חומה ומגדל.





חרובית

מעברת העולים חרובית (ממול לכניסה ליער חרובית) הוקמה בראשית שנות ה-50. בין תושבי המעברה לקיבוץ (בעיקר בין הילדים) התקיים סוג של יחסי שכנות (די פילנתרופיים..). עם פירוק המעברות נהיה המקום לאתר בו נחגגו בל"ג בעומר טקסי הכניסה לתנועה של ילדי הקיבוץ. היום משמש המקום לקיום מחנות וסמינרים של תנועות נוער.

טבריה בבית

אמבטייות עם חומרים מיוחדים (מים ובוצ), שהובאו ממרפאות הבוצ של טבריה כאמצעי לטיפול בכאבי פרקים ומחלות ריאומטיות אחרות. טבריה בבית הייתה תחליף לצורך לנסוע לטיפולים בטבריה עצמה. המקום היה בקומה התחתונה של המקלחת הישנה. הזכות לקבל את הטיפול נקבעה על ידי הרופא.



טיפול חולים

חברים חולים, שנבצר מהם להגיע למרפאה או לחדר האוכל, קיבלו את האוכל והתרופות באמצעות מטפלת חולים, שעברה בין הבתים, הביאה אוכל ותרופות, עזרה בסידורים קטנים ודיווחה למרפאה על מצב החולים.





יום נדידה

מקורו בספור יציאת מצרים. בעיבודו המודרני היה זה יום, בו יצאו ילדי חברת הילדים ("בני ישראל") לחולות ניצנים וחצו, תוך כדי מילוי מטלות מגוונות, את מקווה המים שבמקום: "ים סוף". יום הנדידה היה חלק בלתי נפרד מהפעילויות סביב חג הפסח.

ילדי גולה

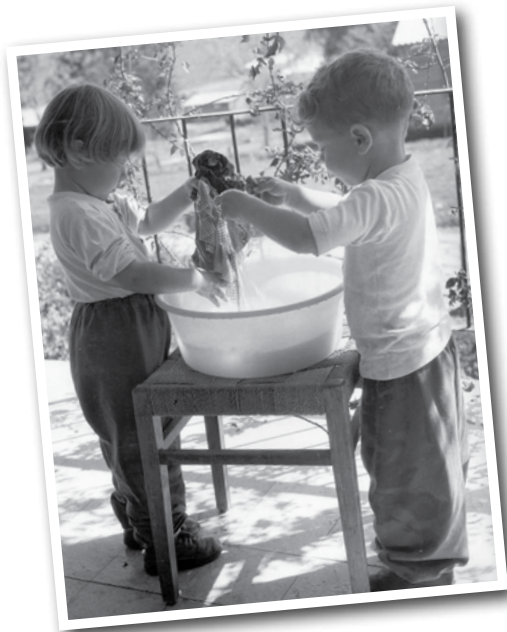
ילדים שהגיעו לקיבוץ אחרי מלחמת העולם השנייה והצטרפו לקבוצות על פי גילם.

ילדי חוץ

ילדים שמסיבות שונות הגיעו והצטרפו לקבוצות של ילדי המקום. לכל ילד נקבעה משפחה מאמצת, שהייתה אמורה לתת סוג של מענה במקום ההורים, שגרו מחוץ לקיבוץ.

ילדי תנובה

השם שניתן לילדי הקיבוצים כמשל לילדים הגדלים בשמנת, עטופים בכל טוב ומוגנים היטב.



כרית

השם הראשון שניתן לקיבוץ בתקופה ששהה בהדרה (ע"ע הדר, אמריקה - כרית) משמעות השם, גלים סוערים. מאוחר יותר הוסיפו ליצני הקיבוץ פירוש נוסף לשם כרית: כרית: כת חוקים יישארו תמיד.

כביסת חיילים = 00

שירות מבורך לחיילי הקיבוץ, שניתן כתורנות שבת ובהמשך בהתנדבות על-ידי עובדות המכבסה ואמהות החיילים. את הכביסה ניתן היה "לזרוק" עד בוקר יום שבת ולבוא לקחתה נקייה ומקופלת במהלך יום שבת (או במקרה הפחות טוב, לרוץ ברגע האחרון לאסוף אותה ביום ראשון, רגע לפני הטרמפ למסמיה...).



כל בו / מרכולית

ה"סופרמרקט" המקומי של כפר מנחם, לאחר שמוצרי המזון והאספקה קטנה (ע"ע אספקה קטנה) הופרטו. השם מרכולית הוא השם שנקבע למקום אולם המושג: "כלבו" ממשיך להיות שגור בפי חברים רבים עד היום..



כל בו חיילים

שעות הפתיחה המיוחדות של הכל בו לחיילים בערבי שישי זכר לתקופה, בה אף חייל עוד לא חלם לצאת לחמשוש. שרות זה נפסק, כאשר מרבית החיילים התחילו להגיע לחופשות כבר בימי חמישי (חמשוש).



לולי פק

לולי פק היו הלולים הראשונים בארץ, שהוקמו כלולי פיטום לעופות במטרה לייצר ולשווק בשר עוף באופן תעשייתי. הקמת הלולים התחילה ב- 30.1.1954. השם: לולי פק הוא על שם האיש, שסייע ותרם רבות להקמת הלולים בכפר מנחם. שנים רבות היו לולי הפיטום ענף מרכזי בקיבוץ וסביבו התפתחו המדגרה ולולי הרבייה. היום הושכרו לולי הפיטום, והם מופעלים על ידי קבלן חיצוני.



לחם מטוגן

המאכל המיוחד של שבת בבוקר (גם אתה היית קם ב-6 בבוקר לחכות ללחם המטוגן?) הילדים למדו לזהות את התורנית באותה שבת לפי איכות הלחם המטוגן.



לינה משותפת

השיטה בה כל הילדים ישנו בבתי הילדים בנפרד מההורים, כל ילד בבית הילדים שלו עם קבוצת הגיל שלו. הלינה הייתה בחדרים מעורבים, בנים ובנות. הלינה המשותפת הייתה אחד מערכי היסוד של החינוך המשותף.





לינה משפחתית

במהלך שנות ה-80 תחילה כמקרים פרטיים ובהמשך באישור שיחת הקיבוץ עברו כל הילדים ללינה בבתי ההורים. ההחלטה על המעבר ללינה משפחתית התקבלה אחרי דיונים סוערים. הלינה המשותפת נתפסה כאחת מאבני היסוד של החינוך המשותף. ההחלטה על מעבר ללינה משפחתית הייתה החלטה חברתית - ערכית, אך במקביל חייבה כניסה לתהליך מואץ של בינוי והתאמת דירות ההורים לצרכים החדשים.



למלא מקום

שולחנות חדר האוכל היו מיועדים לששה אוכלים. כדי להבטיח מקום לכולם נהגו העובדים לבקש מהבאים למלא שולחנות ולא להתיישב בשולחן חדש, לפני שמילאו את השולחן שלפניו.

לקחת שבת

במקום לבקש יום חופשה נהוג היה לומר: "אני רוצה לקחת שבת". יום חופשה, כנראה, לא היה ברפרטואר של חברי הקיבוץ באותה תקופה, ולכן השתמשו החברים במילה "שבת", כשהתכוונו ליום חופשי מעבודה.



מגדל המים

מגדל המים הוקם בשנת 1940 במקום הגבוה ביותר בישוב 115 מ' מעל פני הים. ייעודו היה שמירת כמות מים זמינה לישוב במצבי חירום. בנוסף שימש המגדל נקודת תצפית ומקום לאיתות וליצירת קשר עם הישובים בסביבה. מתחת לבריכה נבנו שני חדרים, ששימשו את מוסדות הישוב, הנה"ח ומזכירות. בהמשך שימש חדר סידור עבודה, דואר והיום מרכזיית וידאו תקשורת.



מוסד חינוכי

המסגרת החינוכית בה העבירו ילדי הקיבוץ את שנותיהם מכיתה ז' עד י"ב. במוסד למדו, אכלו, ישנו ועשו את כל שאר הדברים, שעושים נערים בגילאים אלה. הילדים הראשונים של הקיבוץ (קבוצת ה"סלע") נשלחו למוסד בקיבוץ מעברות, והיו באים לביקור בכפר מנחם פעם בשישה שבועות לשישי שבת. הקבוצות הבאות "סער" ו"לפייד" נשלחו ללמוד במוסד בנגבה. המוסד בכפר מנחם נפתח בספטמבר 1956 כמסגרת החינוכית לילדי כפר מנחם. הקבוצות הראשונות בו היו "לבנה" ו"דרור". לאחר מספר שנים נקלטו במוסד ילדי רבדים, אחריהם ילדי נחשון ובהמשך ילדי שאר הקיבוצים. היום נקרא המקום: תיכון אזורי "צפית", והוא בית הספר העל יסודי של ילדי המועצה וילדי ישובים שכנים נוספים.





מוזיאון השפלה

בראשית דרכו היה מוזיאון השפלה אוסף ממצאים ארכיאולוגיים, שנחשפו בתל אל סאפי (ע"ע תל אל סאפי) ובתל החרסים (ע"ע תל החרסים) על ידי חברים וילדים מהקיבוץ וחכזו ביוזמתו של משה ישראל ז"ל בצריף קטן (וובל). עם התרחבות האוסף הוא הועבר אל צריף חברות הנוער, שהתפנה מתושביו ומשם למרתף באחד ממבני שיכון ד'. משה ישראל ז"ל, יזם בלתי נלאה, לא הסתפק בקיים ובזכות פועלו הוקם בעזרת משרד החינוך וגורמים נוספים מוזיאון השפלה. מוזיאון השפלה התחיל את דרכו כמוזיאון ארכיאולוגי והתפתח במהלך השנים למרכז חינוכי שפיתח והפעיל, בתמיכת משרד החינוך והמועצה האזורית ובביצוע צוות מדריכות מסור תוכניות חינוכיות בנושאי ארכיאולוגיה, אומנות והעשרה של חגים ותרבות ישראל. בשנת 1978 זכה משה ישראל מידי הנשיא בפרס החינוך על פועלו. הפסקת תמיכת משרד החינוך כמו גם פטירתו של משה הביאו להפסקת פעילותו ולסגירתו של המוזיאון. היום משמש המקום מתנ"ס של המועצה האזורית יואב, ובמקום מתקיימות פעילויות לילדים ולנוער.

תמונה?









מועדון לחבר

המועדון לחבר היה הבית הראשון שנבנה בכפר מנחם ב-1940 ויועד לבית ילדים. הוא שימש בית התינוקות הראשון. בהמשך הפך לגן ילדים, כשבצמוד אליו היה ציף, ששימש כמטבח לתינוקות ולילדים. עם השנים הוקם במקום חדר קריאה, והיום משמש המבנה כמועדון, חדרי ישיבות ומשרדים.



מחברת שמירה

מחברת שנמצאה בכל אחד מבתי הילדים, ובה כתבה שומרת הלילה את אירועי הלילה. לעיתים נעזרו בה גם הילדים כמו אותנו ילד מכיתה א' שכתב: "אני בבית" וברח לבית הוריו...

מחלקה - רביעיה - שישיה - שמיניה

השמות שניתנו למסגרות החינוכיות של ילדי הקיבוץ בגיל הרך עד הגיעם לגן. המספרים ציינו את גודל הקבוצה החינוכית והשפיעו על מספר המטפלות שעבדו בכל יחידה.



מחסן בגדים





מטבח ילדים

הגישה שהילדים צריכים לקבל את הטוב ביותר היא זו שהכתיבה את הפעלתו של מטבח הילדים. בשנים הראשונות פעל המטבח בצמוד לבית הילדים הראשון (היום המועדון לחבר) ואחר כך כחלק נפרד ליד מטבח החברים. למטבח הילדים היו מבשלות משלו, וממנו לקחו המטפלות את האוכל לבתי הילדים.



מטפלת

אחד המקצועות הראשונים שנולדו בקיבוץ ואולי החשוב מכולם. המטפלת דאגה לכל מחסורם של הילדים והייתה הסמכות העליונה לכל צרכיו של הילד מיום היוולדו ועד גיל 18. דרישות התפקיד היו: אשה, חזקה וצעירה...

ממתק יום שישי

דבר מאכל מתוק (חלבה, שוקולד, קרמבו או ארטיק שוקולד/וניל/בננה) שניתן לילדי המוסד ביום שישי בצהרים. הממתק עבר שינויים, אבל הנוהג נשאר ונשמר על ידי הילדים עד סוף י"ב. במהלך השנים היווה "הממתק של יום שישי" אמצעי להסדר התערבויות בין הילדים. (המפסיד נותן את הממתק של יום שישי).

ממלכת חאפ

"ממלכת חאפ" היה שמה של ההצגה, שנכתבה ע"י חבר הקיבוץ דאז, אורי אסף, לרגל חגיגות ה-25 של כפר מנחם. ההצגה הייתה בסדר גודל שלא הוכר עד אז בקיבוץ. את המוסיקה לשירים שליוו את ההצגה כתב נועם שריף. הבימוי היה ע"י דוד ברגמן. השחקנים היו חברי הקיבוץ. תהליך הכנת ההצגה כמו גם האירוע עצמו סחפו את הקיבוץ וזכורים למשתתפים עד היום כאירוע משמעותי ביותר.



מנחם אושיסקין

מנחם אושיסקין היה נשיא הקרן הקיימת לישראל ואחד ממנהיגי הציונות החשובים. בט"ו בשבט 1940 הגיע אושיסקין לקיבוץ, כשמטרת ביקורו הייתה להשפיע על חברי הקיבוץ לאשר את החלטת המוסדות ולקרוא לקיבוץ על שמו: כפר מנחם. אושיסקין ידע שבין החברים יש המתנגדים לקרוא לקיבוץ כפר מנחם, ועל כן החליט לבוא בעצמו לשיחה עם חברי הקיבוץ. בשיחה שהתקיימה בנוכחותו התקבלה, אם כי ברוב קטן, ההחלטה לקרוא לקיבוץ החדש כפר מנחם. כאות הוקרה וכביטוי לשמחתו הצטרף אושיסקין לטקס הנטיעות ונטע עץ במרכז הקיבוץ על יד המרפאה.

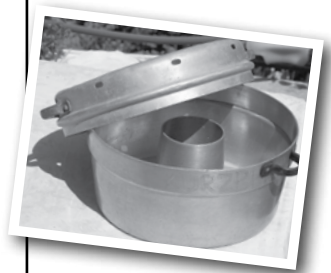
מנת חוץ

אם היה על חבר/ילד להעדר במהלך היום מהקיבוץ, הוא זכה לחבילת אוכל ארוזה, שכללה על פי רוב ביצה, קציצה, חלבה ולחם, מזון למשך היום.

מנה שלישית

מנה אחרונה, מתוקה, לסיום הארוחה. למה נקראה דווקא שלישית? לא ידוע. (מנה ראשונה סלטים, שנייה עיקרית...)

מנורה כחולה





מסגריית חוץ

מפעלון קטן לעבודות מסגרות, שהביאו איתם חברי אלגביש מרעננה. לימים התפתח למפעל המתכת.

מעגלה

מכונת הגיהוץ "בזכותה" קבלו החברים את בגדיהם וכן מצעים, מגבות ואף מטפחות אף, לתאיהם, כשהכל מוגוץ למשעי.

מפעל קרמיקה

מפעל הקרמיקה הוקם בשנת 1965 כמפעל תעסוקתי לחברים וותיקים. במפעל יוצרו כלי קרמיקה שימושית, כלים אומנותיים וקירות קרמיקה. הרעיון של החזקת מפעל תעסוקה, שלא למטרות רווח, לא שרד והמפעל דעך. היום יש במקום מחלקת קירות וכן סדנאות יצירה לאמנים ולילדים. מבני ציבור רבים בקיבוץ מעוטרים בעבודות קרמיקה של אמנים מקומיים.





מעדר הזהב

מעדר הזהב היה פרס/אות הוקרה לחבר, שהגיע למספר הגדול ביותר של שעות גיוס בעישוב הכותנה. "מעדר הזהב" היה מוענק מדי שנה בטקס מיוחד עם סיום הגיוסים לעישוב הכותנה. על פי רוב הזכות במעדר היו נשים!



מפלטה

מכשיר בעזרתו ריססו פליט, נוזל להשמדת זבובים ויתושים.



מפעל הספר

מפעל הספר היה יוזמה של זלו אפל ז"ל. בעזרת השי שניתן מ"על המשמר" למנויי העיתון ארגן מדי שנה תערוכת ספרים, בה יכלו החברים לבחור לעצמם ספר שי לחבר. התערוכה התקיימה סמוך לחנוכה וליום ההולדת של הקיבוץ.

מצפה דוד קרון

על גבעה נישאה ממזרח לקיבוץ הוקם אתר הנצחה לאחת מיחידות חיל המודיעין ובתוכה יוחד מקום חשוב לחבר הקיבוץ דוד קרון ז"ל, ממקימיה של היחידה, תוך ציון קורות חייו ותרומתו לחיל המודיעין. שמה של הגבעה "חירב'ת דימדים", כקילומטר וחצי דרומית מזרחית לכפר מנחם.

המק האדום

באותן שנים קראו למשאית "אוטו משא". המק האדום היה משאית של "הנגב". הנהג הקבוע היה איזי פינק. המשאית שימשה ביום להובלת תוצרת חקלאית מהקיבוץ וממנו, ובשעות אחה"צ והערב הותאמה להסעת אנשים למופעי תרבות, ולהפגנות מחוץ לקיבוץ. בהתחלה נסעו בעמידה, ובמשך הזמן הותקנו ספסלים, שהוסרו לאחר הסעת האנשים, כדי שניתן יהיה להחזיר את המשאית לתפקידה המקורי.





מקלחת ציבורית

המקלחת הציבורית הייתה התשובה לתנאי הדיור של אותה תקופה. (חדרי מגורים ללא שיחותים ומקלחות). המקלחת הראשונה הייתה מבנה פח ובו מוחיצה, שהפרידה בין הבחורים לבחורות. המוחיצה שלא הגיעה עד התקרה, אפשרה העברת סבון, כפכפים ומגבות מצד לצד וכמובן אמירות, עקיצות וכו'. בהמשך נבנתה המקלחת הציבורית, העומדת על תילה עד היום ומשמשת כמבנה משרדים.



מרכזלית / כלבו

ה"סופרמרקט" המקומי של כפר מנחם, לאחר שמוצרי המזון והאספקה הקטנה (ע"ע אספקה קטנה) הופרטו.





מרפאה

בנין המרפאה הראשון נבנה ב-1942 בעזרת תרומות מארה"ב. עם גידול הישוב נבנתה במקום מרפאה חדשה. המבנה הישן שימש כמגורים לרופא ולאחר מכן בנין משרדים ומספרה. היום חזר לתחום הבריאות, והוא מהווה חלק מבית הדר (ע"ע בית הדר). סודי ביותר: במקום היה מחסן הנשק (ע"ע נוקטה) הראשון של כפר מנחם.





משחטה



משק ילדים

פינת חי של ילדי חברת הילדים (ע"ע חברת ילדים) משק הילדים הראשון היה מאחורי בתי הכיתות ועצי הפרי גדלים שם עד היום. לאחר מכן הועתק משק הילדים לשטח שעל יד המאפייה ובית הקירור (הפאב). עם סיום הלימודים היו הילדים הולכים למשק לטפל בחיות. (גם אתה גידלת ארנבת/קוויה במשק וגם לך נשבר הלב כל פעם כשהן ברחו או שיחררו אותן בשדה.....?)

שנים מאוחר יותר הקים ופיתח גדי פטיש ז"ל את משק הילדים וקרא לו סאפרי. עם נפילתו של גיא שלו ז"ל, הקדיש גדי את המקום לזכרו של גיא. אחרי פטירתו של גדי הוקם במקום חדר זיכרון, המשמש ככיתת לימוד ובו תמונותיהם של גיא וגדי ז"ל. לאחרונה הושכר המקום ומשמש מרכז לטיפול, לטיפוח ולפעילות לילדים ולנוער - "כנף של אהבה".





מתבן



מתילשבי כפר מנחם

שמה של האגודה המוניציפאלית החדשה, שהוקמה עם הקמת ההרחבה (השכונה). באגודה חברים תושבי ההרחבה, חברי הקיבוץ ותושבים הגרים בשטח הקיבוץ. יש לה ועד נבחר ותקציב ובאחריותה נושאי החינוך, התרבות והנוי.

מתנדבים

צעירים שבאו לישראל מיד לאחר מלחמת ששת הימים כהזדהות עם המדינה. רובם השתלבו בעבודה בקיבוצים. זרם המתנדבים נמשך לאורך שנים, כאשר צעירים מרחבי העולם ראו בקיבוצים מקום להתנסויות חברתיות חדשות. במהלך שהותם יצרו המתנדבים קשרים חברתיים עם בני המקום. חלקם אף בנו משפחות ונשארו או שלקחו איתם את (בן) בני זוגם לארצותיהם. היום אין מתנדבים בקיבוץ.





נא להעיר

הסדר השכמה שהתקיים בהעדר שעונים מעוררים ואמצעים טכנולוגים אחרים. חברים שהיו צריכים להגיע לעבודתם בשעת בוקר מוקדמת או שרצו, מסיבות שלהם, לקום מוקדם, היו נרשמים ברשימה על לוח המודעות ושומר הלילה היה מגיע לסף ביתם ומעיר אותם.

נופש

במשך שנים התקיימו בקיבוץ מספר מסלולי נופש לחברים. במקביל לנופש המסורתי בבית הבראה הוצעו מסלולים נוספים:

נופש גלגלים: החברים יכלו לקבל רכב למספר ימים ולצאת עם משפחתם או עם חברים לנסיעה בארץ, כשעלות הרכב היא מתקציב הנופש.

נופש מבושל: מי שרצה ליהנות מחופשה בדירת הקיבוץ או בדירה אחרת שעמדה לרשותו, יכול היה להשתמש בתקציב הנופש לרכישת מוצרי מזון לחופשתו.

נופש רווקים: נופש שאורגן על ידי התנועה בכוונה להפגיש אנשים צעירים למטרות הכרות ובניית זוגיות.

נוקטה

מחסן הנשק של הקיבוץ. זמן רב היה המחסן בבית המרפאה ליד דירת הרופא. בהמשך עבר למקומו הקבוע ליד הסילו.





נגרייה





זמאנה סילוד זמאנה
זמאנה סילוד זמאנה



סדרן עבודה

תפקיד סדרן העבודה היה לשבץ את החברים מדי יום למקומות העבודה הנדרשים. למרבית חברי הקיבוץ היה מקום עבודה קבוע, עם זאת היה צורך לתת מענה למצבים משתנים כמו מחלה, חופשה, עבודות עונתיות, מילואים וכו'. הסדרן היה צריך להחליט את מי להעביר ממקומו הקבוע ל"חור" שנפער. התפקיד הביא איתו הרבה ויכוחים ומצבי מתח, וקשה מאוד היה למצוא חברים, שיקבלו על עצמם את תפקיד הסדרן.

סידור עבודה

הלוח עליו הופיע שיבוץ החברים למקומות העבודה, אחרי שהסדרן השלים את עבודת השיבוץ.

סיביר

המקורר הביתי הראשון. שמו "סיביר" העיד על תפקידו. היה זה מקורר קטן, גודלו 40x40x40 ס"מ. עם השנים הוחלף המקורר הראשון במקוררים גדולים יותר, שהותאמו לצרכים המשתנים של חברי הקיבוץ.

סילו

הסילו הוקם ב-1943 כממגורה לגרעיני התבואות, שנקצרו בשדות הקיבוץ. רחבת הסילו שימשה ליבוש הגרעינים, ובתקופות שהייתה פנויה מגרעינים, נוצלה כמקום לחגיגות וריקודים, לצילי האקורדיון של קלאוס. במהלך השנים, כאשר התפנה מייעודו המקורי כממגורה, הוסב המקום לחנות למכירת חפצי נוי ואח"כ לגלריה וחנות המפעל של "כפרי" (בגדים). צורתו המיוחדת של הסילו השפיעה ועשתה אותו לסמל של כפר מנחם. ניתן לראותו בסמלי הלוגו השונים של הקיבוץ במשך כל השנים.

בשל היותו בולט בשטח שימש וממשיך לשמש עד היום מקום לתליית דגלים ביום העצמאות ולחנוכיית הקיבוץ בחנוכה ועוד. לימים הוקם סילו נוסף, אולם הסילו השני היה כבר ללא כל סממנים מיוחדים.





סילורה

הטלוויזיה הראשונה שהוכנסה לחדרי החברים. השתתפות החברים ברכישת הטלוויזיה הייתה בהמרת מחצית מימי החופשה השנתית. הטלוויזיה הורכבה בכפר מסריק (יתכן שמכאן ההעדפה לרכוש דווקא אותה).

סליק

המקום בו הוטמנו בתוך מיכלים אטומים וחביות כלי נשק בלתי חוקיים, שהוסתרו מפני האנגלים. בכפר מנחם היו מספר סליקים. הסליק העיקרי היה בגוון ליד הרפת. בשנת 1946 הטילו הבריטים מצור על הקיבוץ וחיפשו את הסליקים אך ללא הצלחה. (הסליק לא נמצא). לפי אגדת המקום, נמצא עד היום אחד הסליקים מתחת לרצפת הארכיון, שהיה באותה תקופה מתפרה.

סמל בוגרים

סמל של תנועת השומר הצעיר, שניתן לבוגרי י"ב, שלאחר דיונים נוקבים אל תוך הלילה נמצאו ראויים לענוד אותו. אחרי שהבוגר נמצא ראוי לענוד את סמל הבוגרים, היה עליו עוד להתחייב להגשים בקיבוץ.



סיפור בהמשכים

חלק מהטקס לפני ההליכה לישון. (ע"ע השכבה) המחנכים ראו בו הזדמנות בלתי חוזרת להפגיש את הילדים עם יצירות ספרותיות. הילדים, שבעי חוויות מיום שלם, עסקו לא בפעם בדברים אחרים או שפשוט נרדמו...

סלקיה

חמיצת סלק קרה שהוגשה בשל צבעה האדום באחד במאי, אך הייתה חלק מהתפריט גם בימים אחרים.

ספרייה

